

[Bjørn Westh]

socialdemokratiet. Vi var klar over, at de gyldne løfter kun var til agitationsbrug.

Vi vil naturligvis arbejde interesseret, men også kritisk med lovforslagene i udvalget. Før vi tager stilling til lovforslagene, vil vi bl.a. gerne have den årlige rapport om landbrugets økonomiske stilling, som nu må være færdigudarbejdet.

Vi har set, at landbrugets organisationer har lovet ministeren nye tal, fordi landbrugsministeren øjensynlig ikke troede på landbrugets tidligere tal. Det er i hvert fald det, han har sagt til pressen. Disse oplysninger fra landbruget vil vi også gerne have i udvalget, og vi vil se disse ting sammen med de besparelser, landbrugsministeren har foreslået.

I øvrigt kan jeg bemærke, at der er stillet spørgsmål vedrørende besparelserne for mere end en måned siden, som endnu ikke er blevet besvaret.

Vi stiller os også skeptiske over for, om de ændringer, der er med hensyn til merværdi-afgiften, er noget, der er til gavn for landbruget. Det vil vi vende tilbage til i udvalget.

I bemærkningerne til lovforslag nr. L 74, gældssaneringsloven, omtales K-lån til refinansiering. Vi kan ikke anbefale en sådan ordning, dels af principielle, dels af statsfinansielle grunde.

Til slut skal jeg sige, at vi i socialdemokratiet tillægger landbruget meget stor betydning. Det er vigtigt for os både valutamæssigt og beskæftigelsesmæssigt og på mange andre måder at have et godt landbrug. Vi vil gerne være med til at skabe nye og bedre muligheder for landbruget. Vi vil gerne være med til en finansieringsreform – som et ekstra tilbud til landmændene. Vi beklager, at de radikale har valgt at støtte en regering, der ikke vil høre tale om jordbank, indekslån el. lign. til landbruget. Det gør arbejdet med en finansieringsreform vanskeligere.

Collet (KF):

På det konservative folkepartis vegne vil jeg gerne give tilslutning til begge lovforslag. Lovforslagene er en forlængelse af tidligere tilsvarende love, og formålet er at sanere truede landbrugsbedrifters økonomi. Man kan se i øjnene, at hvis ikke disse forslag gennemføres, må vi imødesee yderligere et antal konkurser, formodentlig over 1.000 konkurser i landbruget. Det vil give anledning til et

årligt eksporttab på mellem en halv og en hel milliard kroner. På denne baggrund kan man sige, at lovforslagene i sig selv på mange måder er økonomisk fornuftige. Vi kan ikke se bort fra, at hvis ikke de gennemføres, vil det give øget arbejdsløshed, ikke alene i selve landbruget, men også en afledet arbejdsløshed i de øvrige følgerhverv.

Tilskudssystemer er ikke på længere sigt en rigtig måde at lave landbrugspolitik på. Man må huske, at der er sammenhæng mellem landbrugspolitikken og den generelle økonomiske politik. Men de to lovforslag her må betragtes som en logisk konsekvens af fortidens landbrugspolitik og af fortidens økonomiske politik. De redder et stort antal unge og ældre landmænd, så de fremover vil kunne klare sig selv og fortsat vil kunne yde deres bidrag til samfundsøkonomien.

Efterhånden som disse af naturen tidsbegrænsede love løber ud, bør landbrugspolitikken løses gennem den generelle økonomiske politik og igennem skattepolitikken. Det er det, som regeringen nu på en vellykket måde er startet på.

Vi skal stadig væk ikke se bort fra sammenhængen mellem den generelle økonomiske politik og landbrugspolitikken, også når vi retter blikket bagud og ser på, hvad der er foregået. Vi må huske, at den bedste gældssanering både for landbruget og for det øvrige erhvervsliv er en helt generel sænkning af renteniveauet i samfundet, og det er det, som regeringen er startet på. Vi har kunnet se det på faldende obligationsrenter, vi har kunnet se det på faldende renter i banksystemet, og vi har senest i går set det i form af en diskonteringsnedsættelse fra Nationalbanken.

Fremover må det også være muligt at konsolidere landbrugsbedrifterne økonomisk på en sådan måde, at de, når det bliver lidt dårligere tider, har noget at stå imod med. Også her har der været syndet på landbrugspolitikens område i fortiden.

Med hensyn til de enkelte lovforslag har jeg på grund af deres tekniske karakter kun nogle få bemærkninger. Med hensyn til rentetilskudsloven kan jeg sige, at som det står anført i bemærkningerne, vil der blive givet dette ekstra rentetilskud, den fjerde rate, til omkring 19.000 landmænd, som så har mulighed for at komme op på det tørre. Som det er sagt så ofte før, er renteomkostningen en stor omkostning i landbrugsmæssig sam-